Mundtlighed i fransk på tværs af uddannelsessystemet

Februar 2026
Jan Lindschouw

Mundtlighed i fransk på tværs af uddannelsessystemet
1. udgave 2026
Copyright © 2026 Forfatterne & NCFF

Forfatter: Jan Lindschouw

Indholdsfortegnelse

Mundtlighed i fransk på tværs af uddannelsessystemet 5

Empiriske data 5

Introspektive data 5

1. Dokumentanalyse 7

Sprog- og tilegnelsessyn 7

Progression i mundtlige kompetencer 8

Ordforråd 12

Sproglæringsstrategier 13

Intersprog 14

2. Undervisningsobservation 15

Aktiviteter 15

Mundtlighed og klasserumssprog 16

Feedback 17

Fokus på det leksikalske niveau 17

3. Interviews med folkeskolelærere, gymnasielærere og universitetsunderviser 18

Tilrettelæggelse af undervisning i mundtlighed 18

Mål for undervisning i mundtlighed 18

Mundtlige aktiviteter 19

Mundtlige aktiviteter der engagerer de lærende 20

Udfordringer i relation til de lærendes mundtlige deltagelse 20

Arbejde med læringsstrategier i forhold til mundtlighed 20

Mundtlighed i forhold til andre aktiviteter 21

Forslag til hvordan de lærende taler mere fransk 21

4. Spørgeskemaundersøgelse blandt folkeskoleelever, gymnasieelever og universitetsstuderende 22

Baggrundsinformationer 22
De lærendes selvvurdering i forhold til de fire sprogfærdigheder 23
Hvad opleves som mest udfordrende ved fransk? 25
Hvad opleves som nemmest ved fransk? 26
Mundtlig kommunikation i franskundervisningen 27
Hvad fylder i franskundervisningen? 28
Forberedelse til mundtlighed 30
Mundtlige aktiviteter i franskundervisningen 31
Mundtlig aflevering 31
Andre kommentarer 33

5. Fokusgruppeinterviews med folkeskoleelever, gymnasieelever og universitetsstuderende 34

Mundtlige aktiviteter i undervisningen 34
Foretrukne mundtlige aktiviteter 35
Udfordringer ved at tale fransk 36
Arbejde med læringsstrategier i forhold til mundtlighed 36
Mundtlighedens relevans 36
Supplerende kommentarer 37

6. Praksisanbefalinger 38

Bibliografi 40

Mundtlighed i fransk på tværs af uddannelsessystemet

Denne rapport sammenfatter og diskuterer hovedresultaterne i en undersøgelse om mundtlighed i franskundervisningen på tværs af uddannelsessystemet med fokus på grundskole (8. klasse), stx (1.g. fortsætterfransk) og videregående uddannelse (universitet, 1. år).

Data blev indsamlet i perioden fra efterår 2022 til sommer 2023 og bygger på følgende datatyper:

Empiriske data

- Dokumentanalyse (Fælles Mål + vejledning; stx-læreplan + vejledning; studieordning for universitet)
- Undervisningsobservation (folkeskole, gymnasium, universitet)

Introspektive data

- (Fokusgruppe-)interviews med folkeskolelærere, gymnasielærere og universitetsunderviser
- Spørgeskemaundersøgelse blandt folkeskoleelever, gymnasieelever og universitetsstuderende
- Fokusgruppeinterviews med folkeskoleelever, gymnasieelever og universitetsstuderende

Jan Lindschouw, lektor i fransk på Københavns Universitet, er forfatteren af denne rapport og har stået for hovedparten af dataindsamlingen og -analyserne. Imidlertid har Anne Sofie Rask foretaget undervisningsobservation på grundskoleniveau, udført fokusgruppeinterview med grundskoleelever og leveret tilføjelser til rapporten.

Rapporten er opdelt i seks hovedafsnit. Første afsnit er en analyse af styredokumenter for de tre respektive uddannelsesniveauer med fokus på mundtlighed. Hernæst følger afsnit 2, der består af undervisningsobservationer på de tre uddannelsesniveauer efterfulgt af en sammenfatning og analyse af lærerinterview (afsnit 3). Dernæst gennemgås resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, der blev udført blandt de lærende (elever og studerende) på de tre niveauer (afsnit 4), efterfulgt af et sammendrag og en analyse af udsagn i de semistrukturerede interview med de lærende (afsnit 5). På baggrund af alle disse datatyper formuleres en række praksisanbefalinger til brug for sproglærere generelt set (afsnit 6).

1. Dokumentanalyse

Følgende dokumentanalyse baserer sig på grundskolens faghæfte til fransk (2019), der omfatter Fælles Mål, læseplan og vejledning, stx-læreplanerne for fransk (fortsætter B og fortsætter A) (2017) samt vejledningerne til disse (hhv. 2021 og 2022) samt fagstudieordningen for bacheloruddannelsen i fransk sprog og kultur på Københavns Universitet (2019).

Sprog- og tilegnelsessyn

Fælles for alle tre uddannelsesniveauer er, at de baserer sig på et funktionelt sprogsyn og et kommunikativt tilegnelsessyn, hvilket man kan læse ud af de formuleringer, der optræder. I læseplanen for grundskolen står at formålet med undervisningen er, "at eleverne tør bruge sproget, også selvom det ikke altid er korrekt, og at de kan bruge sprog, der passer til den konkrete kommunikationssituation" (Fælles Mål læseplan 2019: 26), mens der i læreplanen for fransk fortsætter B står, at der i undervisningen skal fokuseres på "de grundlæggende principper for sprogets struktur og anvendelse, både vedrørende samtalers og teksters struktur" (Læreplan til fransk fortsættersprog B 2017). På universitetsniveau fremgår sprog- og tilegnelsessyn mere implicit, men det fremhæves f.eks. i fagelementet *Fransk sprog og kultur 1: introduktion*, at de studerende opnår færdigheder i at kommunikere sammenhængende på fransk, ligesom de studerende i fagelementet *Frankofone litteraturer og kulturer* bl.a. opnår færdigheder i at udtrykke sig kommunikativt hensigtsmæssigt på mundtligt fransk. I kurset *Sprog 3: sprog, samfund og oversættelse* opnår de studerende deklarativ og teoretisk viden om sprogvariation og sprogvariationistiske træk, der bl.a. optræder i talesprog og uformel sprogbrug, om end den praktiske sprogbeherskelse af disse elementer ikke opøves.

Som direkte konsekvens af det funktionelle sprogsyn og det kommunikative tilegnelsessyn nævnes begrebet *interkulturel kommunikativ kompetence* eksplicit både på grundskoleniveau (vejledning) og gymnasieniveau (læreplan og vejledning) i modsætning til univer-

sitetsniveau. I vejledningen til fransk fortsætter B defineres under *identitet* begrebet *kommunikativ kompetence* på følgende måde: "Man har kommunikativ kompetence, når man er i stand til at gennemføre en vellykket kommunikation i situationer, hvor man ønsker og har behov for at kommunikere". Efterfølgende nævnes det, at kommunikativ kompetence relaterer sig både til receptive og produktive færdigheder og omfatter fire dele: lingvistisk, sociopragmatisk, diskursiv og strategisk kompetence. Dernæst tilføjes begrebet *interkulturel kommunikativ kompetence*, der omfatter socio- og interkulturelle aspekter af fransk. En lignende definition findes i vejledningen til Fælles Mål, hvor der eksplicit henvises til Byram (1997).

Progression i mundtlige kompetencer

På tværs af de tre uddannelsesniveauer ses en tydelig progression både i forhold til kravene til mundtlig sprogproduktion og til de emner der skal arbejdes med i undervisningen.

På grundskoleniveau er der to trinmål for mundtlig kommunikation, som er et af de tre centrale kompetenceområder sammen med skriftlig kommunikation og kultur og samfund. Efter 5.-7. klassetrin kan eleven "kommunikere på fransk mundtligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog" og efter 8.-9. klassetrin "kommunikere på fransk mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog".

For begge trinmål deles det mundtlige kompetenceområde op i fire underområder: lytning, samtale, præsentation og sprogligt fokus.

Lytning: For begge trinmål angives, at lytning er en væsentlig del af mundtlig kommunikation, hvorfor klasserumssproget i videst muligt omfang bør være fransk. For trinmålet 8.-9. klasse er målet, at eleverne skal kunne forstå hovedindholdet og detaljer i forbindelse med emner relateret til hverdagslivet.

Samtale: For trinmålet 5.-7- klassetrin nævnes det, at samtale består i at kunne lytte og besvare spørgsmål om nære emner på fransk. Der skal i undervisningen skabes forskelligartede og meningsfulde kommunikationssituationer, f.eks. gennem sange, lege og spil, hvor eleverne skal kunne bruge sproget i korte dialoger. Arbejdet med chunks er en central del af arbejdet med at opøve samtalefærdigheder.

For trinmålet 8.-9. klasse øges kravene til elevernes samtalefærdigheder, idet det nævnes, at undervisningen skal have fokus på at hjælpe eleverne til at udvikle samtale i retning mod at mestre og have mod på at kommunikere i stadigt mere komplekse kommunikationssituationer med forskellige personer og om forskellige emner og i forskellige situationer. Eleven skal bl.a. kunne give udtryk for sin mening. Arbejdet med kommunikationsstrategier skal støtte dette arbejde.

I vejledningen omtales arbejdet med chunks og transparente ord som en central tilgang til at opøve elevernes samtalefærdigheder på fransk. Paralingvistiske træk så som gestik og mimik nævnes også sammen med gambitter. Rollespil fremhæves som en oplagt arbejdsform, fordi de skaber en meningsfuld kontekst og kan presse eleverne ud i en række kommunikative situationer. Her ses en indirekte henvisning til Swains (1995) output-hypotese.

Præsentation: Det understreges, at der her er tale om monolog i modsætning til samtalen, der er dialogisk. På trinmålet 5.-7. klassetrin skal eleven kunne tale om nære emner i et enkelt sprog. Emnerne kan f.eks. være familie, hobbyer og madvarer.

På trinmålet 8.-9. klasse skal eleverne arbejde med at strukturere og gennemføre en præsentation i et enkelt sprog med et dertilhørende relevant ordforråd og gerne med inddragelse af chunks. Undervisningen skal lægge op til, at eleverne anvender fransk til varierede præsentationsformer, f.eks. fortællinger eller oplæg, og eleverne skal blive i stand til at udtrykke meninger om emner af såvel personlig som mere almen interesse.

Sprogligt fokus: På trinmålet 5.-7. klassetrin lægges der op til at arbejde med fonetik, både udtale og intonation, og sammenligning med dansk står som et centralt element. Syntaks nævnes også som et indsatsområde med fokus på enkel sætningsopbygning. På trinmålet 8.-9. klasse arbejdes der videre med disse områder, og der inddrages en større palet af sproglige emner end under forrige trinmål. Her er fokus på syntaks og morfologi (kongruens, verbaltider: présent, passé composé, *aller* + infinitiv), leksis (bl.a. gambitter og forbinderord) og fonetik (løbende nedslag på at forbedre udtalen). Det er vigtigt, at eleverne opøver et sprogligt repertoire, der muliggør, at sproget hænger sammen, og at samtalen fungerer. Dette er endnu en understregning af læseplanens funktionelle sprogsyn. I vejledningen nævnes en række særlige kendetegn ved fransk talesprog, som kan inddrages (gentagelser, ufuldendte sætninger, udeladelser og *ne*-drop), og læreren mindes om, at man ikke kan forvente samme grad af korrekthed i det mundtlige som i det skriftlige sprog, dvs. at *fluency* skal prioriteres over *accuracy*.

På gymnasieniveau (fransk fortsætter B) er det ikke længere blot nære emner, eleverne forventes at kunne kommunikere om. Derimod skal eleverne være i stand til at præsentere og redegøre for kendte problemstillinger samt deltage i samtale og diskussion på et klart og nogenlunde flydende fransk. Også på stx-niveau er der således fokus på mundtlighedens to dimensioner: den dialogiske (samtale) og den monologiske (præsentation), hvilket også udprøves ved den afsluttende mundtlige eksamen, der består af en præsentation af en ukendt tekst om et kendt emne (monolog efterfulgt af dialog) og en samtale om et billede (dialog). Det præciseres i vejledningen, at det er den frie, spontane samtale, der er i fokus ved eksamen, som skal bestå i en samtale og ikke et forhør. Som på grundskoleniveau forventes det, at klasserumssproget i videst muligt omfang er fransk.

Under kernestoffet understreges det, at der skal være fokus på de grundlæggende principper for sprogets opbygning og anvendelse, bl.a. i relation til samtalers struktur. Endvidere skal der arbejdes med et alment ordforråd og idiomatik til brug i mundtlig kommunikation samt de grundlæggende elementer i fransk udtale og intonation. I vejledningen fremhæves anvendelsesaspektet, dvs. at eksplicit grammatisk viden om sproget er underordnet anvendelsen af sproget, og at *fluency* prioriteres højere end *accuracy*, jf. grundskoleniveauet. Mht. mundtlighed anbefales det at arbejde med samtaleopbygning, så eleverne får redskaber til at overskue dialoger. Senere i forløbet kan man bl.a. inddrage pragmatiske regler med fokus på funktion i sproget. Under *supplerende stof* anbefales det desuden, at man inddrager særlige sproglige forhold som stil, dialekter, sociolekter og nonverbal kommunikation, som i høj grad er relevant for det mundtlige.

I vejledningen præciseres det, at slutmålet for en dygtig elev, der har fransk fortsætter B, er B1 i henhold til Den europæiske referenceramme for sprog (CEFR).

Læreplanen for fransk forsætter A ligner i store træk læreplanen for fransk fortsætter B. Der skrues lidt op for kravene i forhold til de emner, der skal behandles i undervisningen og graden af sproglig præcision i elevernes produktion. Eksempelvis skal man på dette niveau også kunne forstå hovedpunkterne, når der tales fransk om *abstrakte* emner, og man skal kunne deltage i samtale og diskussion på et varieret og flydende fransk, også om litterære, kulturelle og samfundsmæssige emner. Det mundtlige fransk skal være velstruktureret, og ordforrådet skal både være alment og varieret. Kravene øges også i forhold til den sproglige præcision, idet der i undervisningen skal lægges vægt på at udvikle den sproglige opmærksomhed og bevidsthed for at ramme elevernes sproglige bevidsthedsniveau og præcision. I vejledningen fremhæves det dog, at fokus stadigvæk skal være på sammenhængende sprogbrug og ikke korrekthed i detaljen, ligesom det nævnes, at slutniveauet for den dygtige elev er B2 i henhold til CEFR, dvs. samme slutmål som en bacheloruddannelse i fransk, hvilket synes noget ambitiøst.

På universitetsniveau er mundtlighed, modsat Fælles Mål og fortsætterlæreplanerne for stx, kun omtalt som selvstændigt tema på meget overfladisk og indirekte vis. Der er mest fokus på skriftlighed og akademiske kompetencer, mens det antages, at mundtlighed nærmest vokser ud af sig selv gennem arbejdet med de øvrige færdigheds- og vidensområder. Dette vedrører især de kulturmoduler, hvor eksamen består i en mundtlig prøve på fransk. Dette bekræfter Fernández & Leth Andersens (2019) konklusioner fra deres undersøgelse af mundtlighed i fransk, spansk og tysk i styredokumenter for grundskole, stx og universitet, hvor de påviser, at det kun er de lavere uddannelsesniveauer (grundskole), der direkte påtager sig ansvaret for at udvikle de lærendes dialogiske kompetencer i modsætning til de højere uddannelsesniveauer (stx og i særdeleshed universitetsniveau).

Under kompetenceprofilen nævnes det, at en bachelor i fransk sprog og kultur i løbet af sit studium opnår kompetencer svarende til B2 i henhold til CEFR og dette omfatter i sagens

natur også mundtlighed. Vi har her på papiret at gøre med det samme niveau som slutmålet for den dygtige elev på fransk fortsætter A på stx. Under kompetenceprofilen står der ligeledes, at en bacheloruddannelse i fransk giver færdigheder i at tale og forstå fransk på højt niveau, uden at det specificeres, hvad der menes med "højt niveau", og man må spørge sig selv, om "højt" svarer til de deskriptorer, som B2-niveauet omfatter, eller om det reelt er højere, svarende til C1-niveau.

I fagelementet *Fransk sprog og kultur 1: introduktion* på 1. semester står mundtlighed omtalt specifikt. Her opnår de studerende færdigheder i at kommunikere sammenhængende på fransk og i at begrunde og forsvare synspunkter om relevante emner. Herudover opnås der kompetencer i at kommunikere mundtligt på fransk uden meningsforstyrrende fejl og i at forstå indholdet i fransk standardtale. Disse beskrivelser svarer til definitionen af B2 i forhold til CEFR.

I fagelementet *Fransk sprog og tekst*, også på 1. semester, fokuseres der på især den deklarative viden af mundtlighed, idet der her står oplistet faglige mål for deldisciplinen *fonetik*, hvor der er særligt fokus på forholdet mellem skrift og lyd (ortoepiske regler) og dansktalendes udtalevanskeligheder af fransk. Kurset har ikke fokus på den praktiske sprogbeherskelse, men udelukkende den deklarative viden, hvilket kan synes paradoksalt i et fonetikkursus. Eksamen består i en transskription af en tekst og en redegørelse for danskeres udtalevanskeligheder. Selvom disse områder i sagens natur kræver en vis portion af praksisviden, er der tale om pseudopraksisviden, idet de studerende ikke selv skal demonstrere, om de er i stand til at producere de pågældende lyde korrekt.

I fagelementet *Sprog 2: sprog i et kontrastivt perspektiv* på 2. semester er der fokus på deklarativ viden inden for grammatik og på oversættelse mellem fransk og dansk. Til dette fagmodul er der dog knyttet to ugentlige timer til træning af mundtlig sprogfærdighed, selvom det ikke fremgår af studieordningen. Så her har de studerende mulighed for at træne deres mundtlige praksisfærdigheder.

I fagelementet *Kultur 3: den fransktalende verdens litteratur, historie og kultur* på 3. semester består eksamensformen af en mundtlig prøve, men mundtlighed er slet ikke berørt i de faglige mål, hvilket i praksis betyder, at de studerende selv er ansvarlige for at opøve de nødvendige mundtlige færdigheder for at kunne bestå eksamen.

I fagelementet *Frankofone litteraturer og kulturer* på 4. semester er der ligeledes tale om en mundtlig prøve, og i de faglige mål nævnes det, at de studerende opnår kompetencer i at formidle en problemstilling struktureret og veldisponeret på fransk. Til dette fagelement er der knyttet et fagelement i mundtlig sprogfærdighed på fransk, fordi de studerende får en mundtlig sprogfærdighedskarakter på baggrund af den mundtlige eksamen i kursets indholdsdimension. Ifølge de faglige mål opnår de studerende færdigheder i at udtrykke sig nuanceret, grammatisk korrekt og kommunikativt hensigtsmæssigt på mundtligt fransk.

Endvidere bliver de i stand til at udtrykke sig på et fransk, der i væsentlig grad demonstrerer sikkerhed inden for udtale, morfologi, syntaks, leksikon og register, og uden at fejl eller usikkerhed hæmmer forståelsen hos en samtalepartner. Desuden opnås der kompetencer i at kommunikere på et forholdsvist flydende fransk.

Man kan spørge sig selv, om disse faglige mål passer til definitionen af B2 i henhold til CEFR. Nogle af formuleringerne tyder på, at nogle af kravene er større end B2, eksempelvis når det nævnes, at man skal kunne udtrykke sig nuanceret og grammatisk korrekt, herunder udvise sikkerhed inden for udtale, morfologi, syntaks, leksikon og register. Disse krav peger mere i retning af C1-niveauet.

Sammenfattende kan man om progression i mundtlighed på de tre uddannelsesmæssige niveauer siger, at der er tale om en bevægelse fra nære emner og hverdagsemner på grundskoleniveau over sociale og kulturelle emner på stx til akademiske emner på universitetsniveau. Den type mundtlighed, der arbejdes med, er både dialog og monolog på grundskole- og gymnasieniveau, mens der primært er tale om monolog på universitetsniveau. Der er fokus på forskellige typer af talehandlinger på de tre niveauer. På grundskoleniveau er der fokus på forskellige hverdagshandlinger, på gymnasieniveau er der tale om informationsudveksling og på universitetsniveau om præsentation og argumentation. Det sproglige fokus ændrer sig også fra det ene niveau til det andet. På grundskoleniveau arbejdes der med simple sætninger, ordforråd, herunder chunks, og elementære lyde. På gymnasieniveau arbejdes der videre med ordforråd, grammatik og nogle pragmatiske strukturer i en kommunikativ og funktionel tilgang, mens der på universitetsniveau primært bliver arbejdet med sprogteori (fonetik, grammatik, variationslingvistik), hvor fokus er på sprogets deklarative side og mindre på den produktive (jf. også Fernández & Leth Andersen 2019).

Ordforråd

Ordforråd er en central del af tilegnelsen af et fremmedsprog, og derfor nævnes arbejdet med ordforråd også eksplicit i læse-/læreplan og vejledning for både grundskole og stx. I forbindelse med ordforrådsarbejdet fremhæves chunks som et centralt element til at opøve elevernes kommunikative færdigheder.

På grundskoleniveau nævnes det, at ord og chunks skal have en central plads i undervisningen og undertiden være relateret til elevernes eget liv og deres hverdag. Under *sprogligt fokus* står der, at man også kan arbejde med gambitter og forbinderord. I vejledningen gives konkrete eksempler på nogle af disse forbinderord: *et*, *ou*, *mais*, *parce que* samt *par contre*, *au contraire*, *d'abord*, *ensuite*, *enfin*, og det præciseres, at de gambitter, man kan arbejde med, kan være dem, der bruges til åbning af en dialog, til feedback, til at tage ordet

og til at signalere forståelsesproblemer. I vejledningen anbefales det også at arbejde med transparente ord.

På stx (fransk fortsætter B) skal der arbejdes med et alment ordforråd og idiomatik til brug for mundtlig kommunikation. I vejledningen præciseres det, at ordforråd (og grammatik) skal være relevant for kommunikationssituationen og sætte eleverne i stand til at tale om almene og kendte emner. Her nævnes også arbejdet med gambitter som et redskab til at opbygge en samtale, ligesom chunks også fremhæves. For fransk fortsætter A nævnes det, at ordforrådet skal være både alment og varieret, men det er påfaldende, at chunks ikke længere nævnes i vejledningen, som om disse kun er forbeholdt begynderundervisningen.

På universitetsniveau står der meget lidt (og upræcist) om, hvilken slags ordforråd en studerende forventes at beherske, jf. ovenstående kommentar om at mundtlighed heller ikke beskrives særlig tydeligt i studieordningen. Ordforråd nævnes kun eksplicit under de faglige mål for fagelementet *Frankofone litteraturer og kulturer* på 4. semester, hvor der står, at fagelementet gør de studerende i stand til at udtrykke sig på et fransk, der i væsentlig grad demonstrerer sikkerhed inden for udtale, morfologi, syntaks, leksikon og register, men uden at påpege, hvilken slags ordforråd der er tale om.

Sproglæringsstrategier

For både grundskole- og gymnasieniveau fremhæves arbejdet med sproglæringsstrategier som et centralt element i tilegnelsen af mundtlig sprogfærdighedskompetence inden for fransk (jf. kommunikativ kompetence, hvor strategisk kompetence er inkluderet). Imidlertid er sprogstrategier, herunder strategisk kompetence, slet ikke omtalt i studieordningen på universitetsniveau, hvilket giver det indtryk, at det ikke længere er relevant at arbejde med dette element af sprogfærdighedsdimensionen, når man når et avanceret niveau (jf. kommentaren om chunks ovenfor).

På grundskoleniveau nævnes det, at arbejdet med kommunikationsstrategier skal støtte opøvningen af mundtlig sprogfærdighedskompetence. I vejledningen nævnes nogle af de sproglæringsstrategier, som eleverne kan anvende, hvoraf nogle er relevante for mundtlig kommunikation, f.eks. *vær nysgerrig og modig* og *efterligne, gentage og træne*.

På gymnasieniveau (fransk fortsætter B) nævnes det, at der i undervisningen skal arbejdes med kommunikationsstrategier, som giver eleverne redskaber til at igangsætte og opretholde kommunikationen. I vejledningen uddybes nogle af de strategier, som kan hjælpe eleven til at klare en mundtlig interaktion: samtalestrategier og kompensationsstrategier, f.eks. gambitter, tøvemekanismer og strategiske omskrivninger.

Intersprog

Selvom termen *intersprog* ikke anvendes eksplicit i de undersøgte dokumenter (med undtagelse af vejledningen til Fælles Mål), er det tydeligt, at elevernes sprog ses som et intersprog under konstant udvikling. I vejledningen til Fælles Mål nævnes det, at det franske sprog ses som sprog på vej, hvor eleverne afprøver hypoteser om fremmedsproget, og i vejledningen til fransk fortsættersprog B nævnes det, at eleverne skal opmuntres til aktivt at danne og afprøve hypoteser om sprogets opbygning, og eleverne skal have mulighed for at formulere sig selvstændigt på fransk, hvilket bl.a. implicerer hyppig anvendelse af kommunikativt orienterede opgaver.

Som resultat af intersprogstankegangen bliver fejl generelt set italesat som noget positivt, om end udelukkende i styredokumenterne for grundskole. På trinmålet for 8. og 9. klasse er der fokus på, at eleverne tør bruge sproget og kan anvende det i forhold til kommunikationssituationen. Sproget behøver ikke nødvendigvis være korrekt, idet fejl ikke ses som et problem. I vejledningen understreges det desuden, at fejl er en naturlig del af indlæringsprocessen. Eleverne opfordres med andre ord til at antage en *risk taker*-mentalitet, hvor det at producere fejl er et grundvilkår (Cervantes 2013). For at kunne facilitere hypoteseafprøvning og derigennem tillade de lærende at begå fejl omtales den taskbaserede tilgang, herunder rollespil, som en væsentlig undervisningsaktivitet til at fremme dette formål, f.eks. i vejledningen til Fælles Mål.

På stx- og universitetsniveau nævnes ordet *fejl* kun i forbindelse med eksamenskravene. På stx-niveau klassificeres fejl efter grovhed (uvæsentlige, en del, alvorlige) til fastsættelse af karaktererne 12, 7 og 02, og på universitetsniveau nævnes det, at den studerende skal opnå kompetencer i at kommunikere mundtligt på fransk uden meningsforstyrrende fejl (*Fransk sprog og kultur 1: introduktion)* og blive i stand til at udtrykke sig på et fransk, uden at fejl eller usikkerhed hæmmer forståelsen hos en samtalepartner (*Frankofone litteraturer og kulturer*). Fælles for alle disse beskrivelser er imidlertid, at fejl måles i forhold til kommunikationssituationen, dvs. i hvilken grad fejl hæmmer, at budskabet går igennem hos samtalepartneren.

Konkluderende om dokumenterne på de tre undervisningsniveauer må man således sige, at de grundlæggende trækker på teori og begreber fra moderne forskning inden for fremmedsprogstilegnelse og -didaktik, om end dette er tydeligst i dokumenterne for grundskole og stx og mere implicit for universitetsniveauet. Til gengæld viser det sig, som det vil fremgå af de følgende afsnit, at undervisningen i praksis ikke i lige så høj grad er forankret i forskningslitteraturens anbefalinger til kommunikativ sprogundervisning.

2. Undervisningsobservation

Undervisningsobservationen fandt sted på de tre uddannelsesniveauer (grundskole, stx, universitet) i perioden november 2022 til februar 2023. Der blev foretaget to observationer på hvert niveau. På grundskole- og universitetsniveau blev én underviser observeret, mens der på stx-niveau blev observeret to forskellige undervisere. Grundskoleniveauet var 8. klasse, stx-niveauet var 1.g fortsætterfransk, og universitetsniveauet var 1. år.

Aktiviteter

Der er stor progression i de aktiviteter, som underviserne anvender på de forskellige undervisningsniveauer. På grundskoleniveau er der et stort fokus på grammatiske aktiviteter og relativt lidt på egentlige kommunikative aktiviteter, og hvis der endeligt laves en sådan aktivitet, er det ofte med et grammatisk fokus. I den observerede undervisning laves en såkaldt dobbeltcirkel, som er en CL-struktur, med fokus på korrekt placering af den franske nægtelse, og en løbediktat, hvor fokus er på, at eleverne skal stave ord korrekt. Der anvendes en enkelt kommunikativlignende aktivitet, hvor eleverne skal forberede en samtale. De præsenteres for en kasse med udtryk, der kan anvendes som reaktion på andres sætninger, hvorefter eleverne går i gang med at skrive nogle sætninger ned, bl.a. med hjælp fra Google Translate, som de efterfølgende læser op for hinanden. Læreren giver eleverne forberedelsestid til at skrive sætningerne ned.

På både stx- og universitetsniveau arbejdes der i langt højere grad med en række forskellige mundtlige øvelser. Der er ikke tale om taskbaserede aktiviteter i streng forstand, men flere af aktiviteterne indeholder træk fra den taskbaserede undervisning, f.eks. ved at indeholde en informationskløft eller ved at indeholde en præ- eller postfase, hvor der enten kan gives sproglig og indholdsmæssig forberedelse til tasken, eller samles op på udfordringer ved taskarbejdet, men i ingen af tilfældene findes alle taskelementerne på én og samme tid. På stx integreres grammatikarbejdet gennem de mundtlige aktiviteter ved at læreren

samler op på sproglige elementer, som taskarbejdet gav anledning til, f.eks. delingsartikel, reduceret delingsartikel og artsartikel, og grammatik undervises på intet tidspunkt isoleret fra den kommunikative kontekst. Aktiviteterne har typisk form af par- eller gruppearbejde, og nogle af dem foregår på stx ved, at eleverne cirkulerer rundt i klassen og stiller spørgsmål/præsenterer for hinanden. Til nogle af aktiviteterne får eleverne planlægningstid, typisk til at skrive stikord ned. Dette er et vigtigt stilladseringselement, som kan være med til at fremme elevernes *complexity* og *accuracy* (jf. Ahmadian 2012).

Der er en stigende kompleksitet i de emner, der fokuseres på. På stx er det hverdagslignende emner som restaurantbesøg, mad, sport, ungdomsliv (gennem serien *Rendez-vous à Nice*), mens emnerne på universitetsniveau er af politisk og samfundsmæssig karakter. På stx skal eleverne primært fokusere på de laveste niveauer i Blooms taksonomi (fortælle, redegøre), mens de studerende på universitetsniveau skal forholde sig til de højere niveauer (udvælge, begrunde).

I én af taskene på stx (restauranttasken) er det tydeligt, at eleverne primært er interesserede i at afgive deres bestilling, mens der stort set ikke bruges tid på den øvrige del af restaurantforløbet, herunder den spontane interaktion med hinanden. Man kan derfor spørge sig selv, hvor kommunikativ denne aktivitet egentlig er. Herudover observeres der også en del ikke-taskbaserede aktiviteter, bl.a. det klassiske format spørgsmål-svar, dog typisk i grupper.

Der arbejdes kun i begrænset omfang med de lærendes lytteforståelse. Dette ses kun hos den ene af gymnasielærerne. Eleverne skal lytte til en reportage og understrege de ord, der bliver nævnt, og de sætninger, der bliver sagt. Eleverne er generelt gode til at finde de rigtige ord og sætninger. Imidlertid instrueres eleverne ikke i, hvordan man lytter (jf. Vandergrift 2004), men bliver bare kastet ud i det.

Mundtlighed og klasserumssprog

Mundtlighed fylder meget lidt på grundskoleniveau, hver klasserumssproget primært er dansk, og hvis læreren siger noget på fransk, oversættes der altid til dansk. Dette er i modstrid med kompetenceområdet lytning i Fælles Mål, hvor det nævnes, at klasserumssproget i videst muligt omfang bør være fransk (jf. dokumentanalyse). På stx tales der det meste af tiden fransk, og kun enkelte gange parafraserer lærerne på dansk for at sikre sig, at alle er med. Eleverne på stx deltager for det meste på fransk i klassesamtalen, men har tendens til at slå over i dansk i gruppe- og pararbejde. Eleverne på stx får uddelt små kort til at skrive stikord ned på i forbindelse med gruppesamtaler og bliver flere gange mindet om, at mundtlighed kræver, at man kigger hinanden i øjnene og ikke læser op af et stykke papir. På universitetsniveau tales der fransk hele tiden, hvilket også kan skyldes, at underviseren er fransk, men man ser også, at studerende taler på fransk om emner, der ikke vedrører

undervisningens indhold. Universitetsstuderende er – ikke overraskende – klart de mest komfortable med at udtrykke sig på fransk, om end de undertiden beder om sproglig assistance fra deres underviser.

Feedback

Der gives opmuntrende feedback til elever og studerende på alle tre niveauer. På grundskoleniveau foregår feedbacken som regel på dansk og handler først og fremmest om at rose eleverne for deres arbejde eller engagement i en aktivitet. På stx gives der især sproglig feedback, mens feedbacken på universitetsniveauet primært vedrører indholdet. Den primære feedbackteknik er prompts (Ferris 2012), hvor underviseren hjælper den lærende med at elicitere den rigtige form, men direkte feedback ses også.

Fokus på det leksikalske niveau

På især stx- og universitetsniveau er de lærende meget optaget af det leksikalske niveau og langt mindre af det grammatiske. De er meget optagede af at finde ud af, hvad bestemte franske ord betyder på dansk, og hvordan man siger bestemte danske ord på fransk. De fleste spørgsmål til underviserne handler om dette. Dette er naturligvis ikke overraskende, idet ordforrådet er centralt for sprogtilegnelsen, og hos mindre performante elever er det tydeligt, at fokus er på ordforrådet og i mindre grad på morfologi og syntaks, f.eks. vil en fodboldinteresseret dreng på stx gerne udtrykke sig om fodbold, men udtrykker sig noget rudimentært og usammenhængende, men har dog fokus på at få betydningen igennem via ordforrådet. Det tyder på, at flere af eleverne på stx befinder sig et sted mellem ordindsamlingsfasen og udfyldningsfasen (jf. Lund 2019).

3. Interviews med folkeskolelærere, gymnasielærere og universitetsunderviser

Efter projektets interventionsfase (fokuseret undervisningsforløb med fokus på mundtlighed) blev der af holdt et fokusgruppeinterview med to folkeskolelærere (juni 2023), et fokusgruppeinterview med to gymnasielærere (december 2022) og et interview med en universitetsunderviser (februar 2023). Spørgsmålene centrerede sig om de samme emner for at sikre sammenlignelighed på tværs af de tre uddannelsesniveauer.

Tilrettelæggelse af undervisning i mundtlighed

Overordnet set forsøger underviserne på samtlige tre niveauer at tilrettelægge undervisningen mhp. at få de lærende til at sige noget i timerne. Det er vigtigt at få dem til at løsrive sig fra det, de har skrevet ned, så de trænes i spontan sprogbrug, hvilket dog kræver en vis stilladsering i form af træning af ord, grammatiske strukturer eller arbejdsspørgsmål inden den mundtlige udførelse. Det er vigtigt at give de lærende succesoplevelser, så de får en fornemmelse for, at de godt kan udtrykke sig på fransk. Herudover er det vigtigt at udvælge emner, der interesserer de lærende, for det får dem til at tale. Det kan på stx f.eks. være fodbold eller på universitetsniveau aktuelle (politiske) emner.

Mål for undervisning i mundtlighed

På alle tre niveauer er målet for undervisningen i mundtlighed, at de lærende tør udtrykke sig på fransk. Det fordrer bl.a. en tryg klasserumskultur, hvor fejl italesættes som noget positivt, og hvor underviseren skal være påpasselig med ikke at rette for meget. Således vil de lærende blive mindre generte og tør derfor kaste sig ud i at bruge sproget. De

skal med andre ord lære at blive *risktakers* (Cervantes 2013). Generelt set synes der at være en opmærksomhed på at lave aktiviteter, der ikke udstiller nogen, og som ikke virker grænseoverskridende. Det betyder bl.a., at de lærende ofte får lov til at tale om et emne i grupper, før det diskuteres i plenum mundtligt. Særligt på stx er der en opmærksomhed på, at eleverne skal opbygge et relevant ordforråd om de emner, der arbejdes med, da dette er relevant for den mundtlige eksamen. På grundskoleniveau er der et mål om, at eleverne skal kunne flytte sig fra kun at tale om nære emner til også at kunne tale om mere almene emner.

Mundtlige aktiviteter

Underviserne på alle tre niveauer inddrager mange forskellige aktiviteter til at træne de lærendes mundtlighedsniveau i fransk. På grundskoleniveau er der et særligt fokus på at træne elevernes udtale, fordi en god og klar udtale er forudsætningen for at kunne blive forstået i en kommunikativ sammenhæng. På dette niveau arbejdes der også chunksbaseret, så eleverne får indlært nogle eksemplariske strukturer, de kan støtte sig op ad i en mundtlig interaktion. I udskolingen arbejdes der endvidere med mundtlige oplæg, og undertiden får eleverne uddelt spørgsmål, som de får lov til at øve sig på, inden de skal udføre den mundtlige aktivitet. Selvom der her er tale om monologisk mundtlighed, forsøger særligt den ene grundskolelærer, via en legende tilgang, at iværksætte aktiviteter, der kan få eleverne til at deltage mundtligt i timerne. Det kan f.eks. være tasklignende aktiviteter, hvor der foreligger en informationskløft, f.eks. en puslespilstask, at gætte en person, lege *gæt og grimasser* og arbejde med ordkort, hvor eleverne skal forklare et fransk ord ved hjælp af målsproget eller mimik.

Overordnet set er underviserne på alle tre niveauer optagede af at skabe autentiske kommunikationssituationer, da det motiverer de lærende. Det er vigtigt ikke at lave "sådan noget som måske føles lidt absurd" (lærerinterview, stx, p. 10) som f.eks. at finde det rigtige svar i teksten. Autentiske kommunikationssituationer kan f.eks. fremmes ved small talk, hverdagslignende situationer og inddragelse af visuelt materiale (billeder, kortfilm), for som en lærer på stx siger: "jeg synes simpelthen, at det er nemmere at få dem til at tale, når der er noget at se på" (lærerinterview, stx, p. 11).

På universitetsniveau er underviseren særligt optaget af at få de studerende til at tale akademisk fransk, dvs. et overvejende formelt fransk, der har en del skriftsprogstræk. Dette hænger bl.a. sammen med, at sprogfærdighedsundervisningen er en integreret del af indholdsundervisningen i f.eks. litteratur og historie, hvorved de studerende skal lære at udtrykke sig mundtligt om forholdsvist komplekse emner.

Mundtlige aktiviteter der engagerer de lærende

Helt overordnet er variation i undervisningsformer helt centralt for at engagere de lærende. Dette gælder både inden for mundtlige aktiviteter og for aktiviteter i al almindelighed (mundtlighed, skriftlighed, grammatik, læsning, etc.).

Herudover værdsætter de lærende, navnlig i grundskolen og på stx, mundtlige aktiviteter, der har et legende og/eller konkurrencepræget element, og som implicerer bevægelse.

Ifølge underviserne interesserer fri mundtlig interaktion også de lærende, men de har brug for forskellige former for stilladsering, f.eks. små papkort, hvor de kan notere nøgleord ned, eller anden form for forberedelsestid forud for den mundtlige interaktion (jf. også Ahmadian 2012). På universitetsniveau kan dette også være, at de studerende diskuterer et emne eller en tekst i grupper først, hvorefter der samles op i plenum. Det er de færreste, der kan sige noget spontant uden at have noget at støtte sig til. Desuden er det vigtigt, at man som underviser en gang imellem slipper de lærende løs, så de får en fornemmelse af, at ikke alt skal tjekkes.

Endeligt er det vigtigt at vælge emner, der motiverer de lærende. De gider ikke kun beskæftige sig med alvorstunge emner som anden verdenskrig, forstadsproblematikker og racisme. Som den ene lærer på stx siger: ”vi skal også have *la bonne vie* og sådan noget” (lærerinterview, stx, p. 17).

Udfordringer i relation til de lærendes mundtlige deltagelse

Et generelt problem, navnlig på de højere niveauer, er *risk avoiding* (Cervantes 2013). Nogle lærende er bange for at tale i plenum, enten fordi de ikke oplever, at deres franskniveau er højt nok, eller fordi de generelt ikke vil udtrykke sig foran de andre i klassen. Herudover er manglende ordforråd og syntaksproblemer en væsentlig hæmsko for at få de lærende til at deltage mundtligt. Derfor fylder ordforrådstræningen på især stx ret meget af undervisningen, f.eks. gennem quizlet, ordskyer, vendespil og huskespil, og lærerne minder også eleverne om at anvende konnektorer til at strukturere en samtale, f.eks. *moi aussi*, *je pense que*, etc.

Arbejde med læringsstrategier i forhold til mundtlighed

På ingen af de tre niveauer arbejdes der systematisk med læringsstrategier for at styrke mundtligheden. På grundskoleniveau arbejdes der dog med lyttestrategier, men dette er særligt med henblik på at træne eleverne i lyttedelen af den skriftlige eksamen.

På både grundskole- og stx-niveau lærer underviserne eleverne at mestre den strategi, der handler om at udtrykke sig mindre komplekst end på dansk og f.eks. anvende et hyperonym (*vache*) frem for et hyponym (*veau*), ligesom der også opfordres til en vis grad af udenadslære som en strategi til den mundtlige eksamen i 2.g. På universitetsniveau bevidstgør underviseren de studerende om et givent ords stamme, som kan hjælpe dem med at afkode betydning i forhold til latin eller engelsk.

Mundtlighed i forhold til andre aktiviteter

Underviserne på samtlige niveauer er af den opfattelse, at mundtlighed fylder en stor del af undervisningen og strækker sig fra 25 til 75 %. Tallet afhænger bl.a. af, hvordan man udregner mundtlighed. Inkluderer dette også aktiviteter som lytning, oplæsning og udtaletræning?

De to stx-undervisere er af den opfattelse, at eleverne er blevet bedre til mundtligt fransk i forhold til tidligere, hvilket for dem er tegn på, at mundtlighed fylder mere end tidligere. Til gengæld oplever de, at elevernes læsekompetencer er blevet dårligere.

En af grundskoleunderviserne nævner, at mundtlige aktiviteter tager lang tid at igangsætte, bl.a. pga. instruktion til eleverne og deres forberedelse af den mundtlige task, mens selve aktiviteten hurtigt bliver overstået.

Forslag til hvordan de lærende taler mere fransk

Underviserne på alle tre niveauer kommer med flere forslag til, hvordan man kan få de lærende til at deltage endnu mere mundtligt i timerne.

På grundskoleniveau er der særligt fokus på at synliggøre over for eleverne, hvordan de bruger de sproglige ressourcer, som de har, og hjælpe dem til at overføre deres viden fra et emne til et andet.

På stx nævnes det vigtigt, at man som lærer er vedholdende i at bruge fransk som klasserumssprog, også selvom man fornemmer, at der er nogle elever i klassen, der ikke forstår alt, hvad der bliver sagt. Endvidere er det vigtigt at arbejde med autentiske kommunikationssituationer og målrette skriftlighed til noget, der skal bruges i det mundtlige (jf. læreplanen for fransk). Desuden er det vigtigt at få eleverne til at bruge fransk uden for klasseværelset ved f.eks. at opfordre dem til at se franske film, høre franske sange, træne fransk på Duolingo eller sætte deres telefon på fransk.

På universitetsniveau prøver underviseren at provokere de studerende til at tale fransk ved at give dem aktuelle emner, der kan indeholde noget kontroversielt (depression, sexisme, klimaforandringer) for derved at engagere dem til at deltage på fransk.

4. Spørgeskemaundersøgelse blandt folkeskoleelever, gymnasieelever og universitetsstuderende

I foråret 2023 blev der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt de lærende fra samtlige tre uddannelsesniveauer (grundskole, stx og universitet) om deres oplevelse af arbejdet med mundtlighed i undervisningen og deres udfordringer ved at tale fransk. Der opstod en teknisk fejl ved udsendelsen af spørgeskemaet, hvilket betød, at gymnasieelever og universitetsstuderende besvarede det samme spørgeskema, mens grundskoleeleverne fik deres eget. Det betyder, at det i praksis ikke er muligt at skelne gymnasielevernes og de universitetsstuderendes svar fra hinanden. I det nedenstående uddrages de væsentligste informationer fra spørgeskemaundersøgelsen.

Baggrundsinformationer

Der er 28 respondenter på grundskoleniveau, 31 på stx og 10 på universitetsniveau.

Kønsmæssigt udgøres respondenterne på grundskoleniveau af 53,6 % drenge, 39,3 % piger, mens 7,1 % angiver "andet" som køn. På stx og universitetsniveau er der 29,3 % drenge og 70,7 % piger/kvinder.

De lærendes selvvurdering i forhold til de fire sprogfærdigheder

Færdighed	Grundskole	STX og universitet
Hvor glad er du for fransk?	1 = mindst glad; 5 = mest glad 1: 3 (10,7 %) 2: 8 (28,6 %) 3: 13 (46,4 %) 4: 3 (10,7 %) 5: 1 (3,6 %)	1 = mindst glad; 5 = mest glad 1: 3 (7,3 %) 2: 8 (19,5 %) **3: 12 (29,3 %)** 4: 10 (24,4 %) 5: 8 (19,5 %)
Hvor god føler du dig til at læse fransk?	Dårlig: 1 Mindre god: 5 Nogenlunde: 12 God: 8 Rigtig god: 2	Dårlig: 1 Mindre god: 10 **Nogenlunde: 16** God: 10 Rigtig god: 4
Hvor god føler du dig til at skrive fransk?	Dårlig: 1 Mindre god: 3 **Nogenlunde: 11** God: 11 Rigtig god: 2	Dårlig: 5 Mindre god: 16 **Nogenlunde: 13** God: 3 Rigtig god: 4
Hvor god føler du dig til at lytte til fransk?	Dårlig: 2 Mindre god: 9 **Nogenlunde: 10** God: 6 Rigtig god: 1	Dårlig: 3 **Mindre god: 13** **Nogenlunde: 15** God: 5 Rigtig god: 5
Hvor god føler du dig til at tale fransk?	Dårlig: 1 Mindre god: 1 **Nogenlunde: 16** God: 7 Rigtig god: 3	Dårlig: 4 Mindre god: 14 **Nogenlunde: 17** God: 3 Rigtig god: 3

Tabel 1: De lærendes selvvurdering i forhold til de fire sprogfærdigheder

Overordnet set viser tallene, at mens størstedelen af respondenterne i grundskolen vurderer deres kompetencer som værende "nogenlunde", så er der større polarisering i svarene på stx og universitet. Selvom "nogenlunde" også her er et hyppigt svar, er der også ganske mange, der har valgt svaret "mindre god", mens "god" også er valgt ved læsning. Det kan umiddelbart synes påfaldende, at flere respondenter på højere niveauer vurderer deres kompetencer som lavere end på grundskoleniveau, men det hænger formentlig sammen med, at sprogfærdighedskravene stiger, jo højere niveauet er, og her oplever respondenterne sandsynligvis ikke, at deres kompetencer følger med de stigende krav.

Imidlertid stiger glæden ved fransk samlet set, jo højere niveauet er. Størstedelen af grundskoleeleverne vælger midtersvaret her, mens respondenterne på stx og universitet også svarer, at de er glade eller endog meget glade for fransk. Det hænger formentlig sammen med, at fransk for manges vedkommende er et tilvalg på stx (hvor de kunne have valgt spansk i stedet) og i særdeleshed på universitetet, men det skyldes måske også, at respondenterne på trods af vanskelighederne alligevel føler, at de gradvist bliver bedre til fransk.

Hvad opleves som mest udfordrende ved fransk?

Her gengives som udgangspunkt kun de svar, som tre eller flere respondenter har markeret. Svarene i spørgeskemaet var fritekstkommentarer, men er her rubriceret under nogle overskrifter, der bedst muligt sammenfatter respondenternes svar.

Udfordring	**Grundskole**	**STX og universitet**
Grammatik (morfologi, syntaks)	8	10
Udtale	7	2
Lytteforståelse	6	9
Ordforråd (særligt verber)	1	11
Tale	0	4
Fransk er generelt et svært sprog/Det hele	2	4
Læsning	0	3
Mange huskeregler	3	0

Tabel 2: Hvad opleves som mest udfordrende ved fransk?

På begge niveauer angives grammatik som værende én af de discipliner, der opleves som mest udfordrende. Dette drejer sig både om morfologi og syntaks. Dette tyder på, at grammatik fylder en del i undervisningen, og at sproglig korrekthed er et mål for sprogundervisningen, om end underviserne tilkendegiver noget andet i interviewene. Lytteforståelse opleves også som pænt udfordrende på begge niveauer, hvilket kunne tyde på, at der ikke levnes meget plads til dette i undervisningen.

Der er også forskelle mellem niveauerne mht. hvad der opleves som udfordrende. Ordforråd (eller mangel på samme) opleves som det mest udfordrende på stx og universitet, hvilket formentlig hænger sammen med, at tekstlæsning fylder mere på de højere niveauer end på grundskoleniveau, lige så vel som abstraktionsniveauet også er højere her. Omvendt vurderes udtale som pænt udfordrende på grundskoleniveau i modsætning til stx og universitet, hvilket ikke er overraskende, eftersom forholdet mellem skrift og lyd på fransk er stort og derfor kræver en del års tilvænning, før det er tilegnet.

For begge niveauer er det interessant, at det at tale fransk ikke udpeges som specielt vanskeligt. Ingen på grundskoleniveau markerer dette som en udfordring, og kun fire gør det for de øvrige niveauer. Dette er i modstrid med de svar, som respondenterne angav i selvvurderingsskemaet, men det passer meget godt til især gymnasielærernes vurdering i interviewet af, at eleverne er blevet bedre til at tale fransk end tidligere.

Hvad opleves som nemmest ved fransk?

Også her gengives som udgangspunkt kun de svar, som tre eller flere respondenter har markeret. Svarene i spørgeskemaet var fritekstkommentarer, men er her rubriceret under nogle overskrifter, der bedst muligt sammenfatter respondenternes svar.

Nemhedsområde	**Grundskole**	**STX og universitet**
Læseforståelse	8	15
Oversættelse	6	2
Udtale	5	5
Skrivning	5	3
Tale	0	3
Intet er nemt/Ved ikke	3	2
Lytteforståelse	1	8

Tabel 3: Hvad opleves som nemmest ved fransk?

Generelt set er det "skolefærdighederne" (læsning, oversættelse og skrivning), der vurderes som noget af det nemmeste, hvilket må betyde, at disse elementer fylder en del af undervisningen. Dette kan ikke overraske, da elever/studerende kan sidde for sig selv og arbejde med en tekst og slå ord op, som de ikke kender. Lidt mere overraskende er det, at lytning vurderes som nemt af 8 respondenter på stx/universitet. Flere tilføjer dog i fritekstkommentarerne, at forudsætningen er, at der tales langsomt. Dette kunne tyde på, at fransk er klasserumssprog i højere grad på stx og universitetet end i grundskolen, hvilket også understøttes af, at 6 elever i grundskolen finder oversættelse nemt. Dette stemmer overens med grundskolelærernes kommentar om, at de ofte oversætter ord til dansk i undervisningen, med det resultat at klasserumssproget overvejende bliver dansk.

Mundtlig kommunikation i franskundervisningen

Respondenterne bliver i dette spørgsmål spurgt, hvordan de har det med at tale fransk i forskellige situationer i undervisningen.

Situation	**Grundskole**	**STX og universitet**
Foran hele klassen	Dårligt: 4 Mindre godt: 6 Nogenlunde: 13 Godt: 4 Rigtig godt: 1	Dårligt: 8 Mindre godt: 10 **Nogenlunde: 10** Godt: 9 Rigtig godt: 4
I mindre grupper	Dårligt: 1 Mindre godt: 0 Nogenlunde: 8 Godt: 16 Rigtig godt: 3	Dårligt: 0 Mindre godt: 1 Nogenlunde: 14 **Godt: 20** Rigtig godt: 6
Foran læreren	Dårligt: 1 Mindre godt: 5 Nogenlunde: 13 Godt: 7 Rigtig godt: 2	Dårligt: 2 Mindre godt: 5 **Nogenlunde: 15** Godt: 15 Rigtig godt: 4

Tabel 4: Mundtlig kommunikation i franskundervisningen

Tallene viser med al tydelighed, at størstedelen af respondenterne, uanset sprogniveau, har det dårligt med at tale fransk i plenum, men foretrækker at gøre dette i mindre grupper og undertiden foran læreren. Dette understreger behovet for, at man som underviser giver plads til, at de lærende først kan sidde og tale fransk i grupper, før de skal tale i plenum, hvilket stemmer overens med undervisernes praksis (jf. interviewene). Dette kan muligvis forklares med, at de lærende føler sig mindre overvåget af læreren, og at de medstuderende kan støtte hinanden i sådanne situationer, hvilket fremhæves i interviewene med de lærende (afsnit 5).

Hvad fylder i franskundervisningen?

Her er der tale om respondenternes subjektive estimat, hvorfor tallene skal tolkes med et vist forhold, men de giver en idé om, hvor meget de forskellige aktiviteter opleves at fylde i forhold til hinanden.

Aktivitet	**Grundskole**	**STX og universitet**
Grammatik	0-20 %: 5 20-40 %: 7 40-60 %: 9 60-80 %: 6 80-100 %: 1	0-20 %: 7 20-40 %: 16 40-60 %: 14 60-80 %: 2 80-100 %: 2
Tale fransk	0-20 %: 1 20-40 %: 9 40-60 %: 14 60-80 %: 4 80-100 %: 0	0-20 %: 3 20-40 %: 19 40-60 %: 13 60-80 %: 5 80-100 %: 1
Skrive fransk	0-20 %: 2 20-40 %: 9 40-60 %: 9 60-80 %: 8 80-100 %: 0	0-20 %: 12 **20-40 %: 18** 40-60 %: 9 60-80 %: 2 80-100 %: 0
Læse franske tekster	0-20 %: 0 20-40 %: 6 40-60 %: 11	0-20 %: 0 20-40 %: 12 **40-60 %: 19**

	60-80 %: 9 80-100 %: 2	60-80 %: 10 80-100 %: 0
Lytte til fransk	0-20 %: 2 20-40 %: 10 40-60 %: 10 60-80 %: 4 80-100 %: 2	0-20 %: 13 **20-40 %: 17** 40-60 %: 6 60-80 %: 4 80-100 %: 1
Rollespil	0-20 %: 21 20-40 %: 5 40-60 %: 0 60-80 %: 2 80-100 %: 0	**0-20 %: 33** 20-40 %: 7 40-60 %: 1 60-80 %: 0 80-100 %: 0
Leg og bevægelse	0-20 %: 17 20-40 %: 8 40-60 %: 3 60-80 %: 0 80-100 %: 0	**0-20 %: 36** 20-40 %: 3 40-60 %: 1 60-80 %: 0 80-100 %: 1

Tabel 5: Hvad fylder i franskundervisningen?

Det er interessant, hvad grundskoleniveau angår, at både rollespil og leg og bevægelse, hvor eleverne må formodes at kommunikere på fransk, angives som aktiviteter, der fylder relativt lidt i undervisningen, sammenholdt med at eleverne angiver, at mundtlighed fylder forholdsvist meget. Måske kan det skyldes, at eleverne har en snæver forståelse af mundtlighed som arbejde med udtale og oplæsning og ikke taskbaserede aktiviteter. Endvidere ser man også her, at "skolefærdighederne", læsning og skrivning, fylder ret meget af undervisningen, jf. forrige spørgsmål om udfordringer og det nemmeste ved fransk.

Mht. stx og universitet er det iøjnefaldende, at der ikke er nogen aktivitet, der synes at fylde særligt meget i undervisningen. De enkelte aktiviteter synes forholdsvis afbalanceret i forhold til hinanden og fylder lige lidt/meget (omkring 20-40 %). Dog er tekstlæsning, den aktivitet der synes at fylde mest (40-60 %), hvilket svarer meget godt til, at de lærende angiver, at det er den færdighed, de har nemmest ved, og at tekstkravet er større på både stx og på universitetet end i grundskolen. Ikke overraskende er det dog, at hverken rollespil

eller leg og bevægelse fylder særlig meget i undervisningen, hvilket igen må hænge sammen med undervisningsniveauet (stx, universitet).

Forberedelse til mundtlighed

Eftersom forskningen (bl.a. Ahmadian 2012) viser, at forberedelse er centralt inden udførelse af en mundtlig task, blev respondenterne spurgt om, hvordan de forbereder sig til mundtlige aktiviteter i klassen.

Forberedelsesaktivitet	**Grundskole**	**STX og universitet**
Jeg taler uden at planlægge, hvad jeg vil sige	3 (10,7 %)	15 (36,6 %)
Jeg slår vigtige ord op på forhånd og skriver dem ned	14 (50 %)	**18 (43,9 %)**
Jeg forbereder det, jeg vil sige, med min sidekammerat eller gruppe	16 (57,1 %)	**17 (41,5 %)**
Jeg skriver alt ned jeg vil sige på fransk, så jeg har alle sætninger forberedt	19 (67,9 %)	14 (34,1 %)
Jeg skriver det, jeg vil sige på dansk, og så oversætter jeg, fx via Google Translate	4 (14,3 %)	6 (14,6 %)
Andet	2 (7,1 %)	0 (0,0 %)

Tabel 6: Forberedelse til mundtlighed

Det er interessant, men ikke overraskende, at langt størstedelen af eleverne angiver, at de bruger én eller anden form for forberedelse som optakt til en mundtlig aktivitet, hvad enten det handler om at slå enkelte ord op, skrive hele sætninger ned (oplæst mundtlighed) eller tale med sidemakkeren. Det understøtter gymnasielærernes kommentar om, at kun de færreste elever er i stand til at formulere sig spontant uden nogen former for støtte. Her skal det dog bemærkes, at 36,6 % på stx og universitet angiver, at de taler uden at planlægge, hvad de vil sige. Det er formentlig svarene fra universitetsstuderende, der trækker dette svar op, men nogle af gymnasieeleverne må også have markeret denne mulighed.

Det er umiddelbart overraskende, at kun lidt over 14 % på begge niveauer angiver, at de bruger oversættelsesmaskiner som hjælpemiddel. Måske kan det skyldes, at det er kontroversielt for elever at svare ærligt på noget, der anses som snyd/forkert. Samtidigt

skal det understreges, at undersøgelsen er lavet lige før GAI for alvor gjorde sit indtog i uddannelsessystemet, hvorfor svarene nok ville have set lidt anderledes ud, hvis undersøgelsen havde været gennemført i 2025.

Mundtlige aktiviteter i franskundervisningen

Respondenterne bliver bedt om at angive hvilke mundtlige aktiviteter, de har lavet den senere tid, dvs. mens projektets interventionsfase fandt sted. Her gengives som udgangspunkt kun de svar, som tre eller flere informanter har markeret. Svarene i spørgeskemaet var fritekstkommentarer, men er her rubriceret under nogle overskrifter, der bedst muligt sammenfatter respondenternes svar.

Mundtlig aktivitet	**Grundskole**	**STX og universitet**
Mundtlige oplæg/Samtale/Diskussioner i klassen	6	6
Mundtlige oplæg/Samtale/Diskussioner i grupper	4	5
Mundtlige afleveringer (og videoer)	5	5
Oplæsning	4	4

Tabel 7: Mundtlige aktiviteter i franskundervisningen

Svarene er stort set ensartet på tværs af niveau. I undervisningen arbejdes der med mundtlighed både i plenum og i grupper. Herudover har de lærende som en del af projektet skullet lave en mundtlig aflevering, hvor de skulle filme sig selv. Endeligt fylder oplæsning en del, hvilket formentlig hænger sammen med, at denne aktivitet især bruges til at træne udtale.

Mundtlig aflevering

Til sidst stilles de lærende en række spørgsmål, der relaterer sig til udbyttet af at have lavet den føromtalte mundtlige aflevering.

Udsagn	Grundskole	STX og universitet
Det var trygt at lave en mundtlig aflevering	Meget uenig: 0 Uenig: 2 Hverken eller: 10	Meget uenig: 0 Uenig: 2 Hverken eller: 9

	Enig: 15 Meget enig: 1	**Enig: 22** Meget enig: 8
Jeg lærte noget nyt på fransk ved at lave en mundtlig aflevering	Meget uenig: 1 Uenig: 1 Hverken eller: 9 Enig:15 Meget enig: 2	Meget uenig: 0 Uenig: 2 Hverken eller: 16 **Enig: 19** Meget enig: 4
Jeg foretrækker mundtlige frem for skriftlige afleveringer	Meget uenig: 2 Uenig: 6 Hverken eller: 16 Enig: 3 Meget enig: 1	Meget uenig: 1 Uenig: 10 **Hverken eller: 18** Enig: 10 Meget enig: 2
Jeg foretrækker både mundtlige og skriftlige afleveringer	Meget uenig: 2 Uenig: 2 Hverken eller: 13 Enig: 9 Meget enig: 2	Meget uenig: 1 Uenig: 8 **Hverken eller: 19** Enig: 7 Meget enig: 6
Det var sjovt/motiverende at lave en mundtlig aflevering	Meget uenig: 2 Uenig: 6 Hverken eller: 16 Enig: 4 Meget enig: 0	Meget uenig: 0 Uenig: 2 **Hverken eller: 17** Enig: 19 Meget enig: 3
Jeg var godt klædt på til at lave en mundtlig aflevering	Meget uenig: 2 Uenig: 4 Hverken eller: 16 Enig: 5 Meget enig: 1	Meget uenig: 0 Uenig: 5 Hverken eller: 13 Enig: 19 Meget enig: 4

Tabel 8: Mundtlig aflevering

Overraskende nok er svarene angående mundtlige afleveringer stort set identiske på tværs af uddannelsesniveau. Generelt evalueres det som positivt at lave en mundtlig

aflevering. Flertallet angiver, at det føles trygt, og at de lærte noget nyt ved det. På stx/universitetsniveau synes flertallet endvidere, at det var sjovt/motiverende, og at de følte sig klædt godt på til det. Imidlertid foretrækkes mundtlige afleveringer generelt set ikke i forhold til skriftlige, så mundtlige afleveringer skal ses som et supplement til skriftlige afleveringer og ikke som en erstatning herfor.

Andre kommentarer

Til sidst fik respondenterne mulighed for at komme med yderligere bemærkninger til franskundervisningen. Ingen elever på grundskoleniveau kom med yderligere kommentarer, mens det var tilfældet på stx/universitet. Af disse fritekstkommentarer fremgår det, at der er et ønske blandt elever og studerende om at tale mere fransk, gerne på bekostning af indholdet, så sproget bliver mere flydende. Dette indbefatter bl.a., at læreren skal tale noget mindre og dele magten ud til eleverne/de studerende, så de kommer mere på banen. Det er også vigtigt, at der tages højde for niveauforskelle blandt studerende på universitetet, så niveauforskellen ikke bliver en hæmsko for at tale fransk.

5. Fokusgruppeinterviews med folkeskoleelever, gymnasieelever og universitetsstuderende

Som opfølgning på spørgeskemaundersøgelsen blev der afholdt fokusgruppeinterviews med udvalgte lærende fra alle tre undervisningsniveauer. Spørgsmålene centrerede sig om nedenstående emner.

Mundtlige aktiviteter i undervisningen

Fælles for alle tre undervisningsniveauer er, at gruppearbejde er en central organisationsform i arbejdet med mundtlighed. De lærende bliver ofte sendt ud i grupper for at forberede en mundtlig aktivitet, diskutere en problemstilling, tekst eller film, forberede et rollespil, etc. Disse aktiviteter opleves som positive, da de fordrer et trygt læringsmiljø, hvor der er mere taletid til den enkelte. Derimod opleves plenumdiskussioner som langtrukne, hvor der kun gives taletid til dem, der tør byde ind.

Endvidere nævnes føromtalte mundtlige aflevering m/u video som en væsentlig mundtlighedsaktivitet, som de lærende har fundet udbytterig.

Fælles for grundskole og stx er imidlertid, at hovedparten af mundtlige aktiviteter er reduceret til "skriftlig mundtlighed", hvor eleverne har forberedt et manuskript, der læses mere eller mindre op i klassen. Undertiden kan manuskriptet være lært udenad, f.eks. i forbindelse med den mundtlige videoaflevering, men der er ikke tale om en spontan, mundtlig interaktion. På stx-niveau nævnes det dog, at der også laves små mundtlige sekvenser i løbet af en time, hvor eleverne ikke får mulighed for at forberede sig inden, hvilket særligt én elev italesætter som noget positivt: "Og så kommer det måske også lidt

mere frit, når man taler fransk, når det ligesom ikke er noget, som man har øvet sig på" (elevinterview, stx, p. 3). En anden elev nævner, at det kan være svært at improvisere på fransk, når man arbejder tekst- og temabaseret. Denne elev efterlyser med andre ord et større fokus på autentiske, hverdagslignende situationer.

Der arbejdes ikke som sådan taskbaseret, men på stx- og universitetsniveau omtaler de lærende en mundtlig aktivitet, der tilnærmelsesvist ligner en task. På universitetet fik de studerende et ark med nogle forskellige personligheder, som de skulle matche til nogle stillinger i et supermarked og argumentere for, hvem der passede bedst til hvilken stilling. På stx skulle eleverne som en prætask-aktivitet lave en quizlet for at træne relevant ordforråd til udførelsen af et rollespil i form af fremførelse af en opdigtet afslutning på et eventyr, hvilket en elev omtaler som "en meget fed opgave" (elevinterview, stx, p. 7). Imidlertid er fraværet af taskbaserede aktiviteter meget tydeligt på grundskoleniveau, hvor skriftlighed synes at fylde meget. Det bevirker, at for mange elever er mundtlighed reduceret til oplæsning af tekst med særligt fokus på udtale.

Navnlig på universitetsniveau er der et udtalt ønske blandt de studerende om, at så meget af undervisningen på hele uddannelsen foregår på fransk, også i den såkaldte indholdsundervisning, som typisk foregår som monolog fra underviserens side. Imidlertid bemærker en studerende, at det er frustrerende, at man ikke kan udtrykke sig med samme præcision og detaljeringsgrad på fransk som på ens modersmål.

Foretrukne mundtlige aktiviteter

På tværs af alle tre niveauer vurderes gruppesamtalerne som positive, da det er trygt, og man ikke bliver rettet af underviseren hele tiden. Herudover understøtter gruppearbejde kollaborativ læring og *negociation of meaning* (Long 1981), idet de lærende har mulighed for at hjælpe hinanden: "så kan man jo også støtte og give hjælpeord, så man er sammen om at løse opgaven" (interview med studerende, universitet, p. 4).

På stx nævnes små videoer og skuespil også som lærerige mundtlige aktiviteter sammen med spontane, uplanlagte snakke i undervisningen.

For særligt grundskoleniveauet er det tydeligt, at mange elever ønsker at sidde og arbejde med en opgave for sig selv i eget tempo. Dette kan f.eks. være oversættelse af nogle sætninger eller sproglige udfyldningsøvelser. Det skyldes formentlig, at eleverne på dette trin alle er i puberteten, hvor det kan opleves som grænseoverskridende at deltage i spontane, mundtlige aktiviteter, hvilket udgør en væsentlig udfordring for at bedrive ægte, kommunikativ sprogundervisning på dette trin.

Udfordringer ved at tale fransk

Sproglige udfordringer af diverse karakter synes at være det mest udfordrende ved at tale fransk på samtlige niveauer. Grundskoleeleverne oplever udtalen som det mest udfordrende, gymnasieeleverne morfologi, syntaks og leksis, herunder sproglig korrekthed, som det mest udfordrende, mens universitetsstuderende primært omtaler ordforrådet og lytteforståelse.

Eleverne på stx oplever ikke karakterpres, som noget der hæmmer deres sproglige udfoldelse. De oplever generelt et trygt læringsmiljø, hvor man ikke bliver "nedgjort" (elevinterview, stx, p. 8), hvis man begår en fejl. I det hele taget synes der blandt de interviewede gymnasieelever at kunne spores en *risk taker*-adfærd (Cervantes 2013), hvor visse elever ikke er bange for at kaste sig ud i at bruge sproget: "de fleste kan godt forstå, hvad jeg mener… så det er noget af det, som jeg godt kan lide ved at tale mundtligt… de forstår hvad jeg mener" (elevinterview, stx, p. 7).

Arbejde med læringsstrategier i forhold til mundtlighed

Interviewene med de lærende bekræfter (jf. lærerinterviewene), at strategiarbejdet i sprogundervisningen er nedprioriteret. Til gengæld omtaler de lærende en række "selvopfundne" strategier, som de betjener sig af i en mundtlig kommunikativ situation. Det kan f.eks. være ord fra engelsk, der udtales med en fransk accent, elektroniske ordbogsopslag eller brug af chunks, formuleret af en elev som "grundsætninger man kan bygge på" (elevinterview, grundskole, p. 7).

En stx-elev nævner dog, at deres lærer har anbefalet dem at udtrykke sig mindre komplekst på fransk end på dansk, mens en anden elev omtaler parafrase som en kommunikationsstrategi uden dog at bruge denne term: "Ja, altså beskrive, hvad det er, man gerne vil sige" [hvis man mangler et ord] (elevinterview, stx, p. 10).

Mundtlighedens relevans

Over hele linjen vurderes mundtlighed som en meget relevant kompetence at mestre. Som en grundskoleelev udtrykker det: "jeg ville gerne kunne tale fransk. Jeg tænker, at det sådan er det, der er målet" (elevinterview, grundskole, p. 7), hvilket understøttes af et elevudsagn fra stx: "[det er] lidt mere væsentligt, at man kan tale sproget" (elevinterview, stx, p. 10). På universitetsniveau udtrykker en studerende sig på følgende måde: "Der er jo bare virkeligt mange barrierer, hvis man ikke kan udtrykke sig mundtligt" (interview med studerende, universitet, p. 17).

Stx-eleverne fortæller med stor begejstring om et besøg på Institut Français, hvor der nærmest kun foregik mundtlighed: ”Ej ja, det var virkelig fedt!” (elevinterview, stx, p. 10); ”der kunne man jo også få hverdagssprog, fordi læreren også talte hverdagssprog” (elevinterview, stx, p. 10).

På trods af at samtlige lærende vurderer mundtlighed som en meget relevant kompetence at mestre, er der ikke enighed på tværs af niveauerne om, hvor meget mundtlighed fylder i undervisningen. Grundskoleeleverne vurderer, at mundtlighed fylder mest, omkring 50 % af undervisningen, hvilket formentlig hænger sammen med, at de opfatter mundtlighed bredere end forskningen gør, dvs. som noget der også omfatter udtale og oplæsning. Eleverne på stx vurderer mundtlighed til at fylde cirka 30-40 %, men nævner dog, at mundtlighed er begyndt at fylde mere i undervisningen end tidligere. De franskstuderendes oplevelse er, at der kun tales fransk i 10 % af undervisningen, hele uddannelsen taget i betragtning, og har et udtalt ønske om, at det skal fylde meget mere.

Hvorom alting er, står disse tal i skærende kontrast til undervisernes oplevelse af, hvor meget mundtlighed fylder i undervisningen (jf. lærerinterviewene), hvor mundtlighed blev vurderet til at fylde helt op til 75 % af undervisningen. Dette tyder på, at underviserne har et indtryk af, at de bruger meget af tiden på at undervise i mundtlighed, hvilket ikke helt er de lærendes oplevelse.

Supplerende kommentarer

Under de afsluttende bemærkninger gentager de lærende på alle tre niveauer ønsket om, at mundtlighed skal fylde mere i undervisningen. En universitetsstuderende efterlyser et fysisk rum, hvor de studerende bare kan komme og tale fransk, mens en stx-elev efterspørger, at meget mere af undervisningen foregår på fransk, for som vedkommende siger: ”Jeg tror, at jeg ville have det sygt fedt med det, fordi så skulle man virkelig følge med og lytte efter for at fange ord” (elevinterview, stx, p. 17).

6. Praksisanbefalinger

På baggrund af ovenstående analyse kan vi formulere følgende praksisanbefalinger, der kan inspirere undervisere på samtlige niveauer og i samtlige sprogfag til at arbejde med et øget fokus på mundtlighed.

Anbefalingerne skal ikke opfattes hierarkisk, men som sidestillede:

1. Tag udgangspunkt i autentiske, hverdagsagtige kommunikationssituationer – også på de videregående uddannelser.Ret ikke de lærende for meget og primært meningsforstyrrende fejl.
2. Variér organisationsformer og aktivitetstyper også inden for mundtlighedsaktiviteter.
3. Mundtlighed skal stilladseres uden at blive monologisk.
4. Vælg emner, der engagerer og motiverer de lærende til at deltage mundtligt – ikke kun alvorstunge emner, men også "det gode liv", hverdagsliv, etc.
5. Arbejd systematisk med ordforråd og mundtlighedstræk.
6. Arbejd systematisk med læringsstrategier, der kan styrke mundtlig sprogproduktion.
7. Arbejd overvejende taskbaseret med fokus på både før-, under- og eftertaskfasen.
8. Brug fransk som klasserumssprog på alle niveauer, også i indholdsfagene på de videregående uddannelser, men tilpas talehastighed og kompleksitetsgrad til niveau.
9. Arbejd systematisk med lytteforståelse som forudsætning for mundtlighed.
10. Giv forberedelsestid, f.eks. i grupper, før den mundtlige aktivitet udføres.
11. Anvend mundtlige afleveringer som supplement til de skriftlige.
12. Styrk ægte kommunikative aktiviteter og ikke oplæst mundtlighed.
13. Husk at kravene til sproglig korrekthed (*accuracy*) må vige pladsen for

sammenhængende sprogbrug (*fluency*) i mundtlig kommunikation.

14. Bevidstgør de lærende om, at man kun lærer at tale et fremmedsprog ved at bruge sproget og begå fejl.

Bibliografi

Ahmadian, M.J. (2012). "The effects of guided careful online planning on complexity, accuracy and fluency in intermediate EFL learners' oral production: The case of English articles". *Language Teaching Research* 16, 129-149.

Byram, M. (1997). *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence*. Clevedon, Multilingual Matters.

Cervantes, I.M. (2013). "The Role of Risk-Taking Behavior in the Development of Speaking Skills in ESL Classrooms". *Revista de lenguas modernas* 19, 421-435.

Fagstudieordningen for bacheloruddannelsen i fransk sprog og kultur, Københavns Universitet (2019). Fransk sprog og kultur BA 2019 justeret 2021 og 2023 rettet 2021 justeret 20252019 [sidst tilgået 09.01.2026].

Fernández, S.S. & Leth Andersen, H. (2019). "Oral proficiency in second and third foreign languages in the Danish education system". *Apples – Journal of Applied Language Studies* 13.1, 49-67.

Ferris, D.R. (2012). *Treatment of Error in Second Language Student Writing*. Michigan, University of Michigan Press.

Fransk faghæfte (2019). 25_21660-1 GSK_Faghæfte_Fransk_2020_1 1587373_1_1.PDF [sidst tilgået 09.01.2026].

Long, M.H. (1981). "Input, interaction, and second-language acquisition". *Annals of the New York Academy of Sciences* 379, 259-278.

Lund, K. (2019). "Fokus på sprog" in Søndergaard Gregersen, A. (red.). *Sprogfag i Forandring – Pædagogik og Praksis*. Frederiksberg, Samfundslitteratur, 87-127.

Læreplan til fransk fortsættersprog A (2017). fransk-fortsaettersprog-a-stx-august-2017.pdf [sidst tilgået 09.01.2026].

Læreplan til fransk fortsættersprog B (2017). fransk-fortsaettersprog-b-stx-august-2017.pdf [sidst tilgået 09.01.2026].

Swain, M. (1995). "Three functions of output in second language learning", in Cook, G., & Seidlhofer, B. (eds). *Principle and Practice in Applied Linguistics*. Oxford, Oxford University Press, 125–44.

Vandergrift, L. (2004). "Listening to learn or learning to listen". *Annual Review of Applied Linguistics* 24, 3-25.

Vejledning til fransk fortsættersprog A (2022). Vejledning til Fransk fortsættersprog A, stx [Link til vejledningen for 2022 kan ikke længere tilgås, men her henvises til vejledningen for 2024, der er stort set identisk].

Vejledning til fransk fortsættersprog B (2021). Vejledning til Fransk fortsættersprog B, stx [Link til vejledningen for 2021 kan ikke længere tilgås, men her henvises til vejledningen for 2024, der er stort set identisk].